

teresser. Jeg tror, at det har sin Betydning, at Noget er anerkjendt og slaet fast. Vi se det jo i det daglige Liv, vi behøve kun at gaa en Spadsretur, saa se vi ofte det Opflag: „Gangstien er kun for gaaende Personer“. Man vil maasse sige: det betyder ikke det allermindeste, — jo, under almindelige Forhold bliver det respekteret. Men ganske vist, der maa være Politik i Baghaanden; er der ikke det, kan det nok være, at der vil komme en Tid, da det ikke længere vil blive iagttaget. Det nægtes heller ikke af Noget, at man ikke kan afvæbne, fordi man bliver neutraliseret. Kun det slaar jeg fast for mit Vedkommende som Resultatet af mine Overvejelser, at vort Forsvarsvæsen, under den første Forudsætning, nemlig en vedvarende Neutralitetskræft med de andre nordiske Riger, kan ordnes meget lettere og billigere og dog paa en langt mere betryggende Maade. Det er derfor jeg netop har valgt dette Tidspunkt til at fremdrage dette Spørgsmaal. Det er derfor, heller ikke min Mening, som det hedder i Berlingste Tidende, at vi skulle gaa til Stormagterne med denne Sag. Nei, jeg tror, der vil være tre bestemte Udviklingsstrin. Det første er det, som vi kunne gjøre selv uden at spørge Andre om det end vore Naboer hinsides Sundet. Det første er en vedblivende Voldgiftskræft, det andet er et væbnet Neutralitetsforbund, og da kommer først det tredje ligesom af sig selv, nemlig at, naar Stormagterne indse, at de have Interesse deraf, da garantere de Traktaten. Hvorvidt vore skandinaviske Brødre ville være med til noget Saadant, er Noget, som jeg naturligvis ikke kan sige noget Bestemt om. I den Henseende kunde maasse Udenrigsministeren have givet os nogle Oplysninger; om han havde været tilstede. Men jeg skal dog fremdrage en Ting til Støtte for, at jeg anser det for ikke usandsynligt, at der er Stemmning derfor i de andre nordiske Riger. I Begyndelsen af 1883 blev dette Spørgsmaal om Sverigs Neutralitet reist i den svenske Rigsdag, men fordi Sverig og Norge i udenrigst Henseende udgjøre en Enhed, henvendte Forslagsstilleren sig til det norske Storting, jeg kan gjerne sige dets overveieende Flertal, i hvis Spidse den nuværende Statsminister Sverdrup stod, og spurgte om, hvorledes det vilde stille sig til dette Spørgsmaal for Norges Vedkommende. Der blev holdt et privat Møde af Stortingets store Flertalsparti den 31te Marts 1883, og der blev enstemmigt vedtaget en Beslutning, som gik ud paa at støtte det svenske Neutralitetsforslag. Forslaget blev henvist til et Udvalgs Behandling med vedføiet principiel anbefaling.

Disse Ord drager jeg ikke ud af et Blad, som hører til mine Meningsstellers Side, men det er derimod det konservative norske „Morgenblad“, som har refereret det saaledes. Den Mand, der stod i Spidisen for Stortingets Venstre, Johan Sverdrup, er nu Norges Statsminister. Jeg tror derfor, at denne Sag ogsaa let om ikke strax saa senere vil kunne finde et velbilligt Dre paa den anden Side Sundet, og skulde det være vanskeligt ad rent venstabelig Veie at opnaa dette, tror jeg, at Begivenhederne kunne medføre, at man vil faae Vinene aabnede for Sagens Betydning, og i Særdeleshed tror jeg, at hvis den nuværende danske Udenrigspolitik fortsættes i den Retning, i hvilken den synes at gaa, kunde Sverig-Norge nok blive betænkelige, og frygte for, jeg vil ikke sige at faae Rusland ogsaa til Nabo mod Sydvest, men dog engang Rusland til Forbundsfaelle af Danmark, samtidig med, at Rusland kunde true Sverig-Norge navnlig mod Nord, da Rusland har havt et godt Die til de nordlige isfrie Havne, medens det i høi Grad er i Vestmagternes Interesse, at Rusland ikke kommer i Besiddelse af disse isfrie Havne, som ere af stor Betydning for Rusland, da dets egne Østseehavne ere luffede af Is til langt hen paa Foraaret. Selve Forholdene ville derfor ganske vist for eller senere stille Sverig-Norge venlig til disse Tanker, selv om det ikke strax skulde gaa op for dem, hvilken Betydning det har. Men det er af Bigtighed for at komme tilbage dertil, netop i dette Dieblil at fremdrage det Spørgsmaal, thi dersom man fortsætter paa denne Maade baade i Henseende til den udenrigste og den indenrigste Politik ved, at der bygges provisoriske Befæstninger omkring Kjøbenhavn, vil Faren drages mere og mere ned over os i Stedet for at afværges, det er en slet Synsleder, der drager Faren ned over os.

Jeg faldt tilfældigvis forleden Dag over en Udtalelse, der forekommer mig ret betegnende i saa Henseende, det er den Sammenligning, der kan gøres mellem Kjøbenhavns Befæstning, naar den en Gang bliver færdig, og Danmarks Flaade i 1807, som jo var ligesom en slet Synsleder for Danmark. Dette Billede skulder jeg et Sted i den berømte Becker'ske Verdenshistorie, det gamle Værk, det er Udgaven i 1844, jeg her nævner. Det staar i 13de Bind, Side 300, der staar omtrent følgende: Denne Middelfart — dermed menes Danmark — havde i Løbet af et Aarhundrede anvendt sine bedste Kræfter paa en Flaade og en Hær, som ikke stod i noget Forhold til dets virkelige Magt, som var en tung Byrde at bære i Fredstid, og